

**Підсумки
епідемічного сезону грипу та COVID-19 в Україні
2024-2025 років за даними обраних лікувальних закладів
в містах Київ, Дніпро, Одеса та Хмельницький**

З 2008 року в Україні функціонує система епіднагляду за грипоподібними захворюваннями (ГПЗ)* та тяжкими гострими респіраторними захворюваннями (ТГРЗ)* на основі даних, що надходять з обраних лікувальних закладів у містах Київ, Дніпро, Одеса та Хмельницький. Система налічує 11 закладів, зокрема - 8 стаціонарів та 3 – поліклінічні та амбулаторні заклади. Дані з цих закладів про кількість захворілих, госпіталізованих, кількість проведених лабораторних досліджень та число позитивних на респіраторні віруси зразків на регулярній основі щотижнево вносяться на сайт www.ukrinfluenzakyiv.com.ua . Епідеміологічний моніторинг проводиться у рамках проєкту «Госпітальний нагляд за грипом в Україні», що здійснюється на основі аналізу випадків (case-based surveillance).

Показники захворюваності розраховані на чисельність населення, яке обслуговується цими лікувальними закладами. Поліклінічні та амбулаторні заклади обслуговують 165 797 тис. населення (дорослі – 91048 тис., діти – 74749 тис.), у стаціонарах обслуговується 2 млн. 067 227 тис. населення (дорослі – 1 млн. 627 680 тис.; діти – 439 547 тис.).

* - під визначення випадків ГПЗ та ТГРЗ підпадають респіраторні захворювання, спричинені респіраторними вірусами, зокрема, вірусами грипу, аденовірусами, вірусами парагрипу, риновірусами, RS-вірусами, метапневмовірусами, бокавірусами, коронавірусами людини OC43, 229E, NL63, HKU1, у тому числі - вірусами SARS-CoV-2, що викликає COVID-19.

Епідемічний сезон грипу 2024-2025 років в Україні розпочався з поступового підвищення рівнів захворюваності і характеризувався помірною інтенсивністю епідемічного процесу.

За даними системи епіднагляду в Україні в обраних поліклінічних та амбулаторних закладах з 40 тижня 2024 року по 20 тиждень 2025 року (30.09.2024 – 18.05.2025) було здійснено 22 925 амбулаторних візитів.

За звітній період у обрані стаціонари 4-х дозорних центрів було госпіталізовано 26 210 хворих (показник 12,7 на 1000 населення), що на 10,6 % більше, ніж у минулому сезоні (показник госпіталізації 11,3 на 1000 населення у 2024 році), з них 19 206 дітей до 17 років з підозрою на ТГРЗ (показник

госпіталізації 43,7 на 1000 нас.), що становило 73,3 % від усіх госпіталізованих. Показник госпіталізації дорослого населення був очікувано менший (показник 3,8 на 1000 нас.), порівняно з дитячим населенням, що пов'язано із насторогою батьків та медичних працівників (рис.1).

Рис. 1. Показники госпіталізації дорослого та дитячого населення в стаціонарах ДЦ за період з 2022 по 2025 роки.

Було зареєстровано 1187 хворих з ознаками тяжкого перебігу респіраторної хвороби, що складало $(5,0 \pm 0,2)$ % від усіх госпіталізованих осіб. Показники захворювань на ТГРЗ у поточному сезоні склали 57,4 на 100 тис. населення і були вище показника минулого року на 42,6 % (показник 57,4 на 100 тис. проти показника 55,0 на 100 тис. – 2024 р. (рис. 2) .

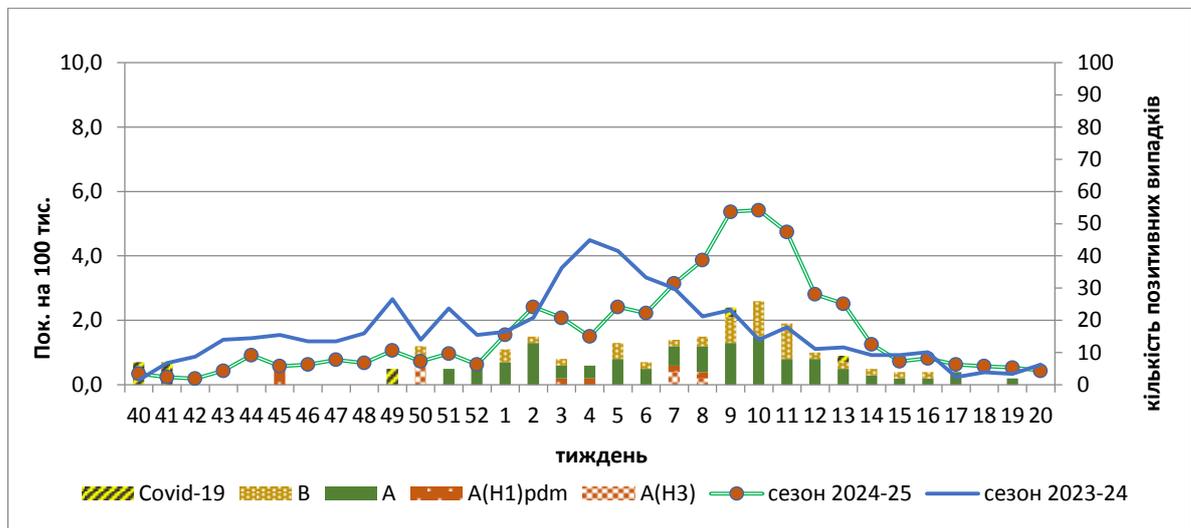

Рис. 2. Динаміка реєстрованих випадків ТГРЗ та кількість лабораторних підтверджень грипу та SARS-CoV-2 в обраних клініках 4-х міст України в сезоні 2024-2025 років.

Поступовий підйом рівнів реєстрованих випадків з ознаками ТГРЗ спостерігався вже з початку сезону (40 тижня 2024 року (30.09 – 06.10.2024)) і був обумовлений циркуляцією вірусу SARS-CoV-2. На 44 тижні (28.10 - 03.11.2024р.) темп приросту захворюваності складав ($T_{\text{пр./зн.}} = +45,5 \%$), у порівнянні з минулим тижнем і тривав до 49 тижня (02.12. - 08.12.2024р.), коли темп приросту рівня захворюваності сягнув ($T_{\text{пр./зн.}} = +57,1 \%$), що було пов'язано із сумісною циркуляцією вірусу SARS-CoV-2 та появою перших лабораторно підтверджених випадків грипу, а саме грипу A(H1)pdm, A(H3) та грипу B, що наочно відображено на рис. 2.

Починаючи з 52 тижня 2024 року (23.12. - 29.12.) і до 14 тижня (31.03.- 06.04.) 2025 року відмічалась активна циркуляція вірусів грипу, підвищення рівнів захворюваності на ТГРЗ сягало ($61,3 \pm 2,2 \%$) та ($38,8 \pm 2,1 \%$), відповідно.

Пік зареєстрованих випадків ТГРЗ припав на 9-10 тижні 2025 року (з 24.02 до 09.03.) та складав (показник 5,4 на 100 тис.) і у порівнянні з минулим сезоном 2023-2024 років змістився на 5 тижнів вперед (пік минулого сезону був зафіксований на 4 тижні 2024 року), що було обумовлено сумісною циркуляцією вірусів грипу А та В з подальшим їх домінуванням до кінця сезону і, як наслідок, це призвело до розтягнення епідемічного процесу в часі (рис.2).

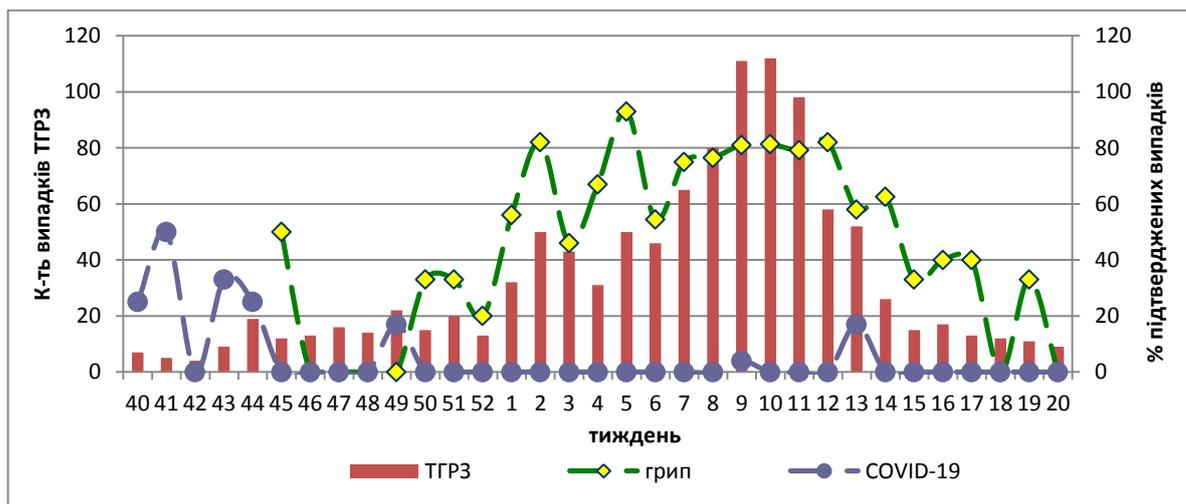

Рис. 3. Відсоток підтверджених випадків грипу та COVID-19 серед хворих, які перебували на стаціонарному лікуванні із тяжким гострим респіраторним захворюванням в обраних клініках 4 міст у епідемічному сезоні 2024-2025 рр.

На рис. 3 наочно представлено щотижневі лабораторні підтвердження випадків грипу та COVID-19 серед хворих, які знаходились на стаціонарному лікуванні із ознаками ТГРЗ у період з 40 тижня 2024 року по 20 тиждень 2025 року, де чітко відслідковуються піки та спади вірусологічних підтверджень, які з'являлися при сумісній циркуляції двох та більше збудників.

З графічного зображення (рис.3) видно, що відсоток вірусологічних підтверджень на COVID-19 серед хворих іде на спад з початком активної циркуляції вірусів грипу, при цьому реєструється значний приріст позитивних випадків на грип. Ця тенденція притаманна для сумісної циркуляції декількох збудників, коли один домінуючий змінюється іншим більш домінуючим, отже вже четвертий сезон поспіль ми спостерігаємо за цим явищем.

Найвищий відсоток лабораторних підтверджень випадків грипу було зафіксовано на 2 тижні 2025 року (06.01- 12.01.) – $(82,0 \pm 4,1)\%$, на 5 тижні (27.01 - 02.02.) – $(93,0 \pm 4,5)\%$, на 9-10 тижнях (24.02 - 09.03.) - $(81,0 \pm 3,3)\%$ та 12 тижні (17.03-23.03) - $(82,0 \pm 2,3)\%$, відповідно (рис. 3).

З 40 тижня 2024 року по 20 тиждень 2025 р. методом ПЛР було обстежено 430 зразків від хворих на ГПЗ та ТГРЗ. Всього лабораторно підтверджено 276 (64,2 %) випадків: 6 вип. - SARS-CoV-2 і 250 вип. – грип А та В, з них: 131 –

грип А (не субтипований), 20 вип. – грип А(Н1)рdm, 11 вип. – грип А(Н3), 88 вип. – грип В та 20 вип. – ГРВІ різної етіології: 6 вип.- риновірусної інфекції, 9 вип.- аденовірусу, 1 вип. метапневмовірус (hMpv), 3 вип. – респіраторно-синцитіальний вірус (RSV) та 1 вип.- парагрип (рис. 4).

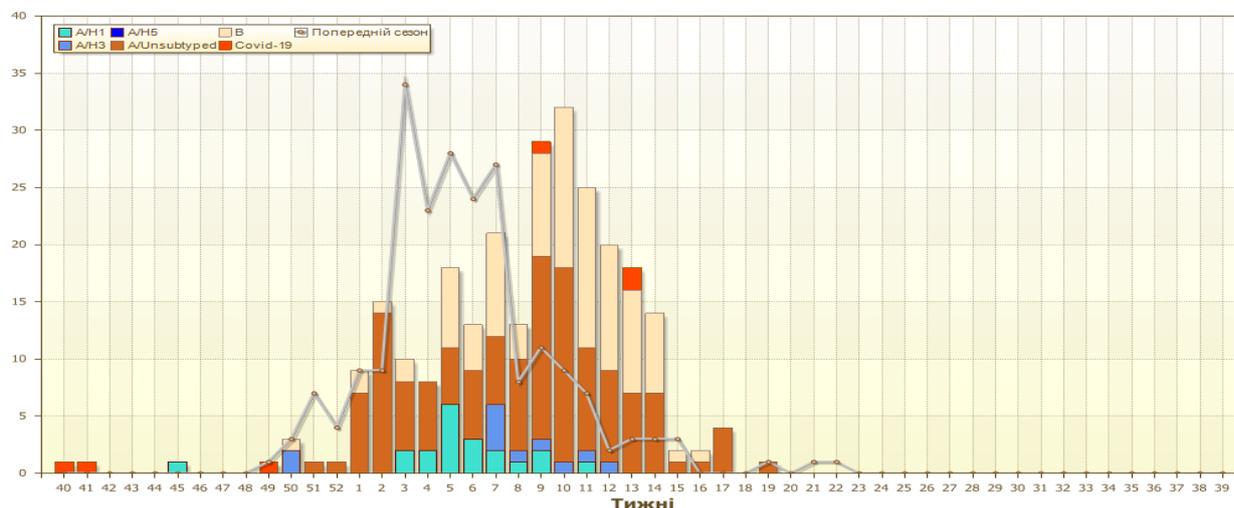

Рис. 4. Етіологічна розшифровка підтверджених випадків грипу та COVID-19 серед хворих з ознаками ТГРЗ в обраних клініках 4 міст у епідемічному сезоні 2024-2025 рр.